

באיראן דרוכים, בעזה חוששים

written by מאיר בן שבת | 28.10.2026

שורות אלה נכתבות בטרם נסגרו הקלפיות בישראל ועוד לפני שהתבררו אפילו המגמות הכלליות בהצבעה לכנסת ה-26.

הדריכות והמתח בשיאם. לא רק בישראל, אלא ברחבי המזרח התיכון כולו. כל הגורמים באזור ממשיכים לעקוב אחר המרוץ הצמוד בין שני הגושים. נזהרים מלהביע עמדות פומביות מתוך חשש שכל אמירה או התערבות ינוצלו בקמפיינים הפנימיים וישמשו לרעתם.

לאורך מערכת הבחירות, מי שעקב אחר דיווחי התקשורת המובילה בעולם הערבי, יכול היה למצוא את עצמו מופתע מהבקיאות הרבה שגילו שם, לא רק במפת המפלגות ובדינאמיקה הפנימית בכל גוש, אלא גם בהשפעות אחוז החסימה, בממצאי הסקרים ובתנודות הציבור הישראלי.

בקרב הפרשנים ניכרה תמימות דעים בנוגע לתזוזה ימינה של החברה הישראלית בעקבות המלחמה. "הבחירות אינן צפויות לשנות באופן מהותי את היחס לסוגיות האזוריות", כתב האנליסט ג'ורג' קפיירו במאמר שפורסם ברשת המדיה הבריטית "The New Arab". להערכתו, המערכת הפוליטית והמיינסטרים בישראל מאוחדים בגישתם הביטחונית הבסיסית כלפי איראן, לבנון והפלסטינים.

ואמנם, הלחץ הציבורי הגובר בישראל סביב כל אירוע שהתפרש כשינוי במדיניות הביטחונית בעזה ובלבנון הוא אחד הביטויים לשינוי העמוק שחל בדעת הקהל. מהלכי הממשלה והדרג הצבאי מאז אירועי שבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", נבחנים על ידי הציבור בזכוכית מגדלת קפדנית. כל הסדר או תזוזה שאינם ממשיכים את הקו הניצי, נתפסים כאיום על הישגי המלחמה. חלק גדול מהציבור מתייחס בחשדנות להסדרים זמניים ורואה בהם חבל הצלה לאויב. ביטוי מובהק לכך ניתן היה לראות בממצאי הסקרים שבחנו את עמדות הציבור ביחס לתכנית טראמפ ולחלופות לטיפול בסוגיית עזה או בנוגע להסדר מדיני עם הפלסטינים. בלי להתחשב בעמדות מנהיגיו, הציבור בישראל משדר התנגדות ברורה להסדרים שמשאירים את האויב על רגליו.

הבנה זו מחלחלת אצל השחקנים באזור ועימה גם הספקנות באשר לסיכויי הבחירות לחולל שינוי משמעותי במדיניות הישראלית. "מה שהמפלגות בישראל אינן אומרות לציבור שלהן הוא ששינויים אזוריים ובינלאומיים יכריחו את ממשלתן להתמודד פוליטית עם נושא זה" ? כתב שלושם (שבת) וסאם אבו שמאללה באתר "אל-מיאדין" הלבנוני, במה שנראה כתקווה אישית יותר מאשר כפרשנות מלומדת.

מי שציפה בכיליון עיניים לסיום מערכת הבחירות, הם בכירי חמאס בעזה ו"המדינות המתווכות".

שם מעריכים כי כאשר שיקולי הבחירות אצלנו כבר לא יהיו רלוונטיים, ארה"ב והקהילה הבינלאומית יהיו תקיפים יותר בדרישותיהם כלפיו, לריסון פעולות הסיכול בעזה ולקידום תוכנית טראמפ.

בחמאס שואבים עידוד מהדיווחים בתקשורת על ההכנות שנעשו להקמת כוח שיטור פלסטיני שיציאתו לאימונים במצרים הושהתה רק בגלל הבחירות. כך גם מההצהרות האופטימיות של מחלקת המדינה האמריקנית על גיבוש תוכנית שיקום מקיפה במסגרת עיצוב עתידה של רצועת עזה.

התרחיש הקשה ביותר בראייתם הוא שוויון מוחלט בין הגושים שיוביל לסבב בחירות נוסף בישראל. אם כך יקרה, שוב יוקפאו כל אותן תוכניות מדיניות בינלאומיות בזמן שצה"ל ימשיך להכות בארגון כמעט באין מפריע.

החזית האיראנית ונקודת הרתחה

בחזית האיראנית המתח נמצא בשיאו. היחסים בין ארצות הברית לאיראן קרובים לנקודת רתיחה, ומלווים בחשש ממשי מחידוש הלחימה בזמן הקרוב. ההסלמה ברטוריקה בין הצדדים מגיעה במקביל לדיווחים על כוונות איראניות לפגוע בדיפלומטים אמריקניים, ומנגד ² על השלמת תוכניות מבצעיות מתקדמות בווינגטון. בהמתנה לתוצאות הבחירות, הן בארה"ב והן בישראל, כל השחקנים חוששים מהפתעות, פועלים לשיפור עמדות ומנסים לזהות הזדמנויות בשטח.

"אולי נעשה עוד מבצע 'זעם אדיר' קטן, או שהם (האיראנים) יסכימו (לעסקה)", אמר הנשיא טראמפ בעצרת בפלורידה בסוף השבוע האחרון, והוסיף: "אם הם חכמים, הם פשוט יגידו 'בואו נעשה עסקה', אבל אני בספק אם הם יעשו את זה".

המשטר באיראן, אם לשפוט על פי התנהגותו, עדיין לא מרגיש עם הגב לקיר. לא רק שאינו מגמיש את עמדותיו, אלא שהוא מתנהל מתוך תחושת ביטחון ביכולתו לעמוד מול איומי ארה"ב ולשחוק את עמדת טראמפ. במציאות כזו, סכנת ההתלקחות גבוהה, והגברת המוכנות הישראלית לכל התרחישים היא מחויבת המציאות.

רחפן מעורר

אירוע חריג התרחש בראשית השבוע כאשר כוחות צה"ל יירטו רחפן גדול בשטחים החקלאיים של קיבוץ נחל עוז. מדובר ברחפן בעל כושר נשיאה של עשרות קילוגרמים שניסה לחצות משטח המדינה לתחומי רצועת עזה במסגרת הברחות שמהותן טרם התבררה.

האירוע אמנם נבלע בהמולת הבחירות והאירועים הביטחוניים האחרים, אך הוא סיפק תזכורת מטרידה למה שמתרחש רחוק מאור הזרקורים. כדאי להניח שמה שחריג באירוע הזה איננו קיומו אלא חשיפתו.

מאמצי ההתעצמות של חמאס נמשכים כל העת, באוויר, בים וביבשה. בשום אופן אין להזניח את המאבק בכך, מתוך הנחה שממילא נצטרך לפרק את חמאס מנשקו או מכל סיבה אחרת. יירוטו של הרחפן הוא הישג נאה, אך זהו רק קצה החוט שצריך למשוך כדי לחשוף את מי ששיגר אותו ואת רשת ההברחות. זו פעולה שמחייבת תיאום ושיתוף פעולה של צה"ל, שב"כ ומשטרת ישראל. בהיעדרו ² המבריחים ימשיכו לחגוג, וארגוני הטרור ימשיכו להתעצם.

הגיע הזמן שמערכת הביטחון תדווח לציבור לא רק על מה שהיא מצליחה לחשוף ולסכל אלא על מה שיש ברשות גורמי הטרור, גם אם תמונה כללית ולא מדויקת. השקיפות בתחום זה, חיונית כדי להבטיח שהטיפול בו לא יילך לאיבוד בין כל שלל האיומים, בתפר שבין הארגונים או מאחורי מסך החשאיות.

עזיזציה של חברון

"פיגוע המוני, מתוכנן וכנראה מודרך מבחוח" ³ כך תיאר ראש הממשלה בנימין נתניהו את מזימתה של חוליית המחבלים מחברון, שבהיתקלות עימה נהרגו שני חיילי צה"ל, סמל-ראשון רון יונתן רויטמן וסמל יובל שי סוילס הי"ד.

המחבלים יצאו לדרכם ברכב בעל לוחית רישוי ישראלית. להערכת גורמי צבא, הם תכננו לעלות על כביש 35 כדי להמשיך לעומק המדינה ולבצע פיגוע המוני. בעקבות הצבת מחסום ארעי על ידי לוחמי גדוד "ארי" של פיקוד העורף, הבינו המחבלים כי לא יוכלו להגיע לציר והפנו את נשקם לעבר הכוח. בתושייתם של הלוחמים נמנע פיגוע חמור בהרבה נגד אזרחים.

פיגוע מתוכנן בנשק תקני, שנעשה בעידוד או בתמיכה של גורמים מחו"ל, הוא מסוג האירועים שעל שב"כ לזהות ולסכל מבעוד מועד, וחזקה על הארגון שיפיק את הלקחים הנדרשים.

המבצע שצה"ל ושב"כ החלו לנהל בעיר חברון בעקבות הפיגוע הוא צעד מתבקש. בשום אופן אין למדוד את הצלחתו רק בכמות הנשק שנחשף או במספר המעצרים שבוצעו. אלא במסר שהוא מעביר: מי שיפעיל נגדנו טרור בסגנון עזתי ⁴ עלול למצוא את עצמו מטופל על ידי ישראל כמו בעזה.

פורסם בבשבע, בתאריך 28 באוקטובר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.